Kirjastot ja yrittäjyys ne yhteen soppii? – Yrittäjähenkisesti kohti työelämää

9.12.2021

SeAMK kirjasto- ja tietopalvelualan tutkinto-ohjelmassa vietetään perinteisesti syyslukukaudella ajankohtaispäivää yhdessä kaikkien vuosikurssien kanssa. Päivän teema vaihtelee vuosittain. Tänä syksynä kokoonnuttiin yhteen SeAMK arvoistakin löytyvän yrittäjähenkisyyden ympärille. Teema valittiin, koska alan opiskelijoiden ajatuksissa kirjaston ja yrittäjyyden yhteensovittaminen saattaa tuntua haasteelliselta.

Lokakuun lopun webinaaripäivässä kurkistettiin niin yrittäjähenkisyyden ideaan kuin sen ilmenemiseen työelämässä. Osallistujille tarjoiltiin mielenkiintoisia yrittäjätarinoita heidän omalta alaltaan ja tietoa yrittäjäpoluille uskaltautumisen mahdollisuuksista jo SeAMK-opintojen aikana. Lisäksi haluttiin herättää osallistujat pohtimaan kirjastojen ja yritysten yhteistyön monimuotoisuutta.

“Hienoja ja monipuolisia esityksiä”

Opiskelijapalautteessa päivän ohjelma sai kiitosta. Webinaarin avasi yksikönjohtaja Anne-Maria Aho konkretisoiden opiskelijoille yrittäjähenkisyyttä SeAMK arvona sekä erityisesti yrittäjyyden merkitystä ja ilmentymistä asiantuntijatyössä. Ahon puheenvuoro ankkuroi yrittäjähenkisyyden opiskelijan omaan arkeen, sekä opintoihin että työelämään.

Yleisen alustuksen parina toimivat hienosti kirjasto- ja tietopalvelualan asiantuntijoiden puheenvuorot ja kokemukset yrittäjyydestä sekä yrittäjähenkisyydestä. Mediataitojen ja mysteerien äärelle opiskelijoita johdatti Ääres eduEscapen Joona Koiranen. Joonan esityksen kautta saatiin konkreettinen esimerkki oman innostuksen johtamisesta yrittäjäpolulle ja käytännönläheisiä vinkkejä oman osaamisen tuotteistamiseen. Knowledge Toolsin Katja Hilska-Keinänen valotti puheenvuorossaan yrittäjähenkisyyden ilmentymistä tietopalvelualalla sekä omalla yrittäjyysurallaan antaen opiskelijoille paljon pohdittavaa tuleville työurille.

Koirasen ja Hiska-Keinäsen puheenvuorot kannustivat opiskelijoita pohtimaan omaa osaamistaan ja siihen liittyvää potentiaalia, joten kahvitauon jälkeen luonteva ohjelmaosuus olikin SeAMK Y-zonen konseptien kertaaminen Elina Ojalan toimesta.

Webinaarin viimeisessä osassa päivän teemaa lähestyttiin korkeakoulukirjaston ja yleisen kirjaston näkökulmista pohtien muun muassa lukemattomia mahdollisuuksia kirjastojen ja yrittäjien välillä. SeAMK Kirjaston Jaana Latvanen kokosi yhteen korkeakoulukirjaston näkemyksiä yrittäjyyden tukemisesta. Latvasen puheenvuorossa korostuivat kirjaston tarjoamien mahdollisuuksien näkyväksi tekeminen, tutkimustiedon hyödyntäminen yritysten tiedonhankinnasta, paikallisten tarpeiden huomiointi sekä pien- ja yksinyrittäjien tukemisen tärkeys. Saara Ihamäki Helsingin kaupunginkirjastosta taas herätteli opiskelijoita päivän päätteeksi

yrittäjähenkisellä ajatustyöpajalla. Osallistujat pääsivät osaksi ajatusleikkiä kirjastosta yrityksenä ja sitä kautta edelleen pohtimaan, miten kirjastopalveluja voitaisiin kehittää yrittäjyysajattelun kautta.

Yrittäjähenkisempää?

Tämän vuoden ajankohtaispäivällä oli selkeä tavoite, joten luontevaa oli myös arvioida tavoitteen toteutumista. Tapahtumaan liittyen osallistujille tehtiin kevyt ennakkokysely, joka myös toistettiin tapahtuman jälkeen mahdollisten muutosten havaitsemiseksi. Kyselyssä vastaajilta tiedusteltiin, kokivatko he ymmärtävänsä, mitä yrittäjähenkisyys tarkoittaa. Ennakkokyselyn pohjalta vain 37 % opiskelijoita koki ymmärtävänsä, mitä yrittäjähenkisyydellä tarkoitetaan ja 55 % arveli ymmärtävänsä sen osittain. Loput ei kokenut joko ymmärtävänsä sitä tai ei ollut ajatellut asiaa. Päivän jälkeen jopa 86 % ilmoitti ymmärtävänsä yrittäjähenkisyyden, osittain sen koki ymmärtävänsä 14 % eikä kukaan kokenut enää ajatusta vieraaksi itselleen.

Kyselyssä tiedusteltiin myös, kokiko vastaaja, että hän voisi itse toimia tulevaisuudessa sivu- tai päätoimisena yrittäjänä joko omalla alallaan tai muun osaamisen parissa. Yrittäjyyskipinöitä oli ilmeisesti päivän aikana syttynyt, sillä ennakkokyselyssä vain 28 % piti mahdollisena yrittäjyyspolkua ja 51 % valitsi kieltävästi loppujen osaamatta ilmaista kantaansa. Päivän jälkeen yrittäjäpolkua potentiaalisena vaihtoehtona itselleen piti jo 39 % ja aikaisemmin kielteisesti ajatukseen suhtautuneiden määrä oli pudonnut 36 %.

Lisäksi opiskelijoille esitettiin kuusi väittämää päivän teemoihin liittyen. Vastauksissa oli nähtävissä selkeä muutos myönteisempään suuntaan ja väittämien kanssa täysin tai jokseenkin eri mieltä olevien määrä oli kaventunut kaikissa väitteissä. Väittämistä ensimmäinen koski yrittäjähenkisyyden tärkeyttä arvona opiskelussa ja työelämässä. Yrittäjähenkisyys koettiin päivän jälkeen selkeästi itselle tärkeämpänä, jokseenkin tai täysin samaa mieltä olevien osuus nousi 44 prosentista 69 prosenttiin. Niin ikään väittämän “Kirjastojen tulisi hyödyntää enemmän yritysmaailman toimintatapoja” kohdalla ajatukset olivat muuttuneet ja samanmielisten joukko nousi 45 prosentista 79,3 prosenttiin. Samankaltaista kehitystä nähtiin väittämän “Kirjaston työntekijöiden tulisi työskennellä yrittäjähenkisesti”, nousu 44,2 prosentista jokseenkin tai täysin samaa mieltä olevien kohdalla 79,3 prosenttiin. Väittämä neljä kuului: “Kirjastojen tulisi tukea paremmin paikallisia yrittäjiä”. Jokseenkin tai täysin samaa mieltä olevien määrä nousi ennakkokyselyn jo hyvästä 65,6 prosentista 86,7 prosenttiin. Kahden viimeisen väittämän osalta (Kirjastojen tulisi tehdä enemmän yhteistyötä yritysten kanssa; Kirjastojen tulisi viestiä paremmin yrittäjille suunnatuista palveluista) kukaan vastaajista ei enää jälkimmäisessä kyselyssä ollut väittämien kanssa eri mielinen ja samanmielisten joukko kasvatti suosiotaan molemmissa parilla kymmenellä prosentilla lähelle 90 prosenttia.

“Kannatti kuunnella!”

Webinaarin jälkeisessä kyselyssä opiskelijat saivat lisäksi antaa vapaata palautetta päivästä. Palautteisiin oli mielenkiintoista tutustua, sillä etukäteen opiskelijoiden kanssa päivän teemasta keskustellessa sisältöä hieman epäiltiinkin: miksi tällaista meille? Kaikki kommentoijat toivat esille päivän antia ja hyötyjä erittäin positiivisessa valossa.

Sekä päivän monipuolisuus että esittäjät saivat runsaasti kehuja. Oman ajattelun yrittäjähenkisyydestä koettiin muuttuneen ja avartuneen, mikä olikin päivän järjestämisen päätavoite. Myös kirjastot ja oma ala nähtiin uudenlaisessa valossa:

> *Todella antoisa päivä! Sain taas aivan uutta innostusta alaa kohtaan jota opiskelen.*
>
> *Muutti varmasti ajatuksia kirjaston näkökulmaan yrittäjähenkisyydestä*
>
> *Silmiä avaava. Ei käynyt aiemmin mielessä, että sitä kirjastoakin voi ajatella yrityksenä*

Opiskelijat pääsivät lisäksi esittämään toiveitaan tulevien ajankohtaispäivien teemoista. Ehdotuksia saatiinkin runsaasti ja toiveissa esille nousivat muun muassa oppimiseen liittyvät teemat, monikulttuurisuus ja saavutettavuus, kestävä kehitys, kirjallisuus ja kirjailijat, avoin tiede, tapahtumatuotanto, erikoiskirjastot sekä kirjastojen yhteiskunnallinen merkitys ja tulevaisuus. Ensi syksyn ajankohtaispäivän teema löytynee näiden ehdotusten joukosta.

Satu Salmela
lehtori
SeAMK Liiketoiminta ja Kulttuuri